

ממשק והזנה של יונקים

(ר.ד. אפלמן ופ.ג'. און — J. Dairy Sci., 1975)

צורת ההגמעה הנוזלית — אין הבדל משמעותי בהתפתחות ובתדירות השלשולים בין הגמעה ב־פטמה לבין הגמעה בדלי, אך ההגמעה בפטמה יותר ממושכת. ספיגת אימונוגלובולינים אצל ה־וולד הרך יותר טובה בנוכחות האם מאשר ב־בידוד, וכמו כן טובה יותר ביניקה מאשר בדלי. רמת האימונוגלובולינים היתה יותר גבוהה אצל וולדות שהוגמעה תוך 6 שעות מההמלטה מאשר אצל אלה שהוגמעה אחרי 6 שעות. מעבר אימונו־גלובולינים בהגמעה הראשונה היה 25%—45%. החשיבות של הקולוסטרם הראשון, מהחליבה ה־ראשונה, היא בגלל הריכוז הגבוה של אימונו־גלובולינים ובגלל ספיגה יותר טובה.

הזנה נוזלית — הקולוסטרם הוא חומר מזון טוב, אבל צריך להתחשב בריכוז הכפול של חומר יבש הנמצא בו. בהחמצה צריך להמנע מ־אחסון ממושך מדי (מעל ל־14 יום) ובייחוד ב־תנאי חום. ברוב ניסויי ההזנה התקבלו תוצאות גדילה טובות יותר בקולוסטרם מאשר בתחליפי חלב או חלב.

תחליפי חלב — תחליפי חלב, המכילים כמות גדולה של סויה או שעברו חימום חזק (דנטורציה של החלבון), אינם יוצרים קריש בקיבה, דבר הגורם לעיכול חלקי של החלבון ומכאן לשלשולים ולפחיתת התוספת המשקל. הוכח, שתחליף המכיל מעל ל־18% שומן משפר את הגדילה ומשפיע לטובה על הבריאות.

ריכוז התמיסה — אין חשיבות לדילול הקולו־סטרם או לדילול חלב בעל תכולה גבוהה של חומר יבש. תחליפי חלב צריכים להינתן בתכולה של 12%—20% חומר יבש בתמיסה. הגשה חפשית של מים מהימים הראשונים לחיי הוולד חשובה ומאפשרת לו לצרוך כמויות גדולות יותר של מזון מרוכז.

טמפרטורה — בניסויים השונים, שנעשו, לא נמצאו הבדלים בין הגמעה בתמיסה חמה (38°)

זהו סיכום של העבודות, שנעשו בארה"ב ב־שנים האחרונות.

השפעת גודל העדר — תמותת ולדות עד גיל 6 חודשים בעדרים מתחת ל־30 חולבות היתה 12% ובעדרים מעל ל־100 חולבות היא היתה 18.5%. בעדרים מעל ל־500 חולבות היא היתה פחותה מ־10%.

השפעת המשפל — בעל המשק או אשתו 12%—13% תמותה; פועל שכיר בלתי־מקצועי 20% תמותה; ופועל שכיר מקצועי מתחת ל־10% (עדרים מעל 500 חולבות).

השפעת הטמפרטורה, הלחות והאוויר — הטמפרטורה האופטימלית היא בין 0 — ל־21 מעלות צלזיוס. לחות מעל 85% מזיקה, בייחוד בטמפרטורות נמוכות (איבוד יתר של חום הגוף). האוויר צריך לגבור ככל שעולה הטמפרטורה — בטמפרטורות גבוהות הוא צריך להיות בעל מהירות של 8 ק"מ לשעה או 5—6 מ"לדקה לוולד. המבנה הממוג צריך למנוע את השינויים הקיצוניים באקלים בלבד ולא את השינויים העונתיים הרגילים. לא הוכח כי יש יתרון למבנה הממוג על שיטות הגידול הקונבנציונליות.

השפעת המבנה (התא) — לא נמצאו הבדלים בין תאים על טפחות לבין תאים עם רפד. בתאים בעלי שטח של 1.86 מ"ר היו תוצאות הגדילה גרועות יותר מאשר בתאים של 2.4 מ"ר או יותר.

דם בעדרים רבים בארץ העלו רמת זרחן נמוכה יחסית. ממצא זה היה שכיח בעדרים הסובלים מפוריות ירודה. המלצת המחבר לגבי כמות מקסימלית של סידן במזון של פרות בהכנה — פחות מ־100 גרם — גבוהה בהרבה מהמלצות חוקרים אחרים (בודה, קול ועוד), הממליצים להוריד את מנת הסידן לכ־35 גרם. ההוראה האחרונה קשה מאד לביצוע בתנאי ההזנה המקובלת.

תומצת על־ידי
ד"ר ג. פרנצוס

הגמעה בכמות של 8%—10% ממשקל הגוף, ולגמול כאשר הוולד מגיע לאכילה של 900—1000 גרם תערוכת ליום. צריכת התערוכת בהגמעה אחת ליום גדולה יותר, ולכן גם אפשר לגמול מוקדם יותר. אין יתרון לגמילה ההדרגתית על הגמילה החד-פעמית.

תומצת על-ידי
ד"ר י. אייל

לבין הגמעה בתמיסה קרה (2° — 10°), והדבר חל על חלב והן על תחליפי חלב.

מספר ההגמעות, מנות החלב וזמן הגמילה — ברוב הניסויים לא נמצאו הבדלי משקל בגיל 60—90 יום לאחר השוואה של גמילה בגיל 3 שבועות ו-6 שבועות, ושל הגמעה אחת לעומת שתיים ליום; אולם בגמילה בגיל 3 שבועות עובר הוולד משבר במשך כשבוע. ממליצים למשקים על

מהנעשה ב"החקלאית" דו"ח מקבוצת הדרום

א' וקרוטין בדם אמהות והשלכותיה על התחלואה והתמותה של יונקים.

מדי פעם חוזרת ועולה בעיית המסטיטיס, אלא שזו זכתה לטיפול יסודי וממושך לפני מספר שנים ורישומן של השיחות הרבות וההתיעצויות בנושא עדיין לא פג.

חשיבות לא מעטה אנו מיחסים בדרום לבוטרי ליום, ולצערנו הנושא חוזר ועולה כמעט מדי מספר חדשים, וההתקדמות בנושא עדיין מאתנו והלאה.

תופעה, שחזרה במרבית אזורי הדרום עם השלכות כלכליות מסוימות, היא הסטרפטוטריי-קוזיס. לאחרונה שמענו, שיש לתופעה השלכות חמורות על הייצוא. הטיפול, שרובנו נוקטים, הוא טיפול אנטיביוטי חוזר-תוך שרירי וריסוס של אזורים גנועים וחלקי מבנה, בהם מתחככות הבהמות, בהלמיד או יוד.

גם להיפודרמה יש השלכות על הייצוא ועל עיוות התוצאות של בדיקת הטוברקולין. אנו נצטרך להתגייס ביתר שאת לטיפול בבעיה, שעד כה לא הוותה כמעט קושי בדרום.

שיחות ודיונים התקיימו בהשלכות של וירוס אקבנה על העדרים באזורי העבודה שלנו, על התחלואה ב-I.B.R., במיוחד בבקר שהובא לארץ, ובהתפרצויות חוזרות של קדחות.

גם הנושאים הקשורים בהפרעות מטבוליות שונות, שהן תוצאה של ניצול יתר, שבים ועולים בדיונים. בשם הקבוצה
ד"ר ע. נתן

דומה, שהפגישה השבועית בכפר-ורבורג של הרופאים באזורים דרומה לת"א הפכה אצלם לטבע שני, ובהקפדה אדוקה, כמעט, טורחים כולם להגיע; ואכן הפגישות הן רבות משתתפים.

השגרה ברקע המפגשים היא של דיווחים מאירועים בשדה, התיעצויות במקרים, בהם קיים ספק, סקרים מהספרות המקצועית, ומדי פעם נושא רחב יותר, שאחד החברים נטל על עצמו להכינו. במיוחד תורמת העובדה שבפגישות נוכחים חברינו ב"מרבק", אמנון תדמור מהמכון הווטרנרי, וזאת לבד מהחברים הפעילים בוועדות המקצועיות, המוסרים מדי פעם דו"ח על פעולתם, ואורי ברגיא עם אוצר הרנטגן שלו.

בשנה האחרונה הרחבנו בנושאים הבאים: הרעלת הבדיל בדרום, משמט הקיבה הרביעית, גישושים אתילוגיים וצורות שונות של טיפול, בעיות פוריות בהקשר לתנאי הממשק, ההזנה, וטיפולים שונים, כאשר מלווים אותנו ניסוי של ברנובר בפרוסטגלנדינים ועבודותיהם של דוידזון ופרנצוס. דיונים רבים התקיימו על בעיות של יונקים: ממשק, הזנה ותחלואה. חזרנו והדגשנו את הצורך בכ-30 ק"ג תחליף חלב עד הגמילה, את חשיבות האלקטרוליט בטיפול בשלשולים ומניעת התייבשות. אנו חוזרים ועוברים על תוצאות האנטיביוגרמים, המתקבלים מבדיקות, ו-ערים לעובדה, שמתרבות הבדיקות בהן אין מתקבלת רגישות לחמרים המקובלים עלינו. ב-עצם ימים אלה אנו עורכים סקר על רמת ויטמין